

प्रतिज्ञापत्र

मी प्रतिज्ञापूर्वक निवेदन करते की, “एकात्मिक बालविकास सेवा अंतर्गत माता व मुले यांना पुरक पोषण आहार व इतर सेवा (पंचायत समिती, खटाव - एक व्यष्टी अध्ययन, १९९० ते १९९८)” हा संशोधन प्रबंध मी स्वतः संशोधित केलेला असून डॉ. लक्ष्मीनारायण तारोडी यांच्या मार्गदर्शनाखाली पूर्ण केलेला आहे. हा प्रबंध यापूर्वी कोणत्याही पदवीसाठी कोणत्याही विद्यापीठास सादर केलेला नाही.

ठिकाण : कोल्हापूर

१५५५५५०
कु. संगिता रामचंद्र वाघमारे
संशोधक विद्यार्थिनी

दिनांक : ३० जून २००९

प्रमाणपत्र

प्रस्तुत प्रबंधात कु. संगिता रामचंद्र वाघमारे हिने “एकात्मिक बालविकास सेवा अंतर्गत माता व मुले यांना पुरक पोषण आहार व इतर सेवा (पंचायत समिती, खटाव - एक व्यष्टी अध्ययन, १९९० ते १९९८)” याचा अभ्यास केलेला आहे. तिने हा प्रबंध माझ्या मार्गदर्शनाखाली पूर्ण केलेला आहे. तो यापूर्वी कोणत्याही विद्यापीठीय स्तरावर पदवी मिळविण्यासाठी उपयोगात आणलेला नाही.

ठिकाण : कोल्हापूर

दिनांक : ३० जून २००९

डॉ. लक्ष्मीनारायण तारोडी ३०/६/२००९
एम. ए. पीएच. डी.
संशोधक मार्गदर्शक
प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
राज्यशास्त्र विभाग
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Professor & Head
Department of Political Science
Shivaji University
Kolhapur-416 004.

ऋणनिर्देश

“एकात्मिक बालविकास सेवा अंतर्गत माता व मुले यांना पुरक पोषण आहार व इतर सेवा (पंचायत समिती, खटाव - एक व्यष्टी अध्ययन, १९९० ते १९९८)” हा शोधनिबंध तयार करीत असताना मला अनेक व्यक्तींचे मार्गदर्शन व सहाय्य लाभले. त्या सर्वांचे आभार मानने मी माझे कर्तव्य समजते.

शिवाजी विद्यापीठातील राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख व माझे मार्गदर्शक डॉ. लक्ष्मीनारायण तारोडी यांचे अनमोल मार्गदर्शन मला लाभले. त्यांच्या या ऋणातून उत्तराई होण्यापेक्षा त्यांच्या ऋणात राहण्यातच मला आनंद वाटेल.

राज्यशास्त्र विभागातील सर्वश्री डॉ. कावळेकर, डॉ. चौसाळकर, डॉ. वासंती रासम, डॉ. नानिवडेकर, सौ. भारती पाटील यांचे मला मोलाचे मार्गदर्शन लाभले. त्याबद्दल मी त्यांची ऋणी आहे.

वेणूताई चक्हाण महाविद्यालयातील राज्यशास्त्र विभागाचे माझे गुरु प्रा. जोशी, प्रा. चक्हाण तसेच महिला महाविद्यालयातील प्रा. देसाई, प्रा. सौ. सुतार, प्रा. गाडे यांनी वेळोवेळी केलेल्या मार्गदर्शनाबद्दल मी त्यांची ऋणी आहे.

पंचायत समिती खटाव येथील बालविकास प्रकल्प अधिकारी श्री. पाटील, श्री. काळे, तसेच मुख्य सेविका सौ. कोळी, सौ. गाडवे, सांख्यिकी अधिकारी श्री. दळवी, सहाय्यक श्री. कुलकर्णी कनिष्ठ सहाय्यक सौ. कोरे तसेच पंचायत समितीमधील सर्व विभाग प्रमुख यांनी आवश्यक असलेली माहिती उपलब्ध करून दिली. त्यांच्या सहकार्याशिवाय हा शोधनिबंध पूर्ण करणे शक्य नव्हते. त्यामुळे मी त्यांची अत्यंत आभारी आहे. तसेच खटाव तालुक्यामधील सर्व प्राथमिक आरोग्य केंद्र/उपकेंद्र येथील वैद्यकिय अधिकारी व त्यांचे सहकारी वर्ग विशेष करून डॉ. सदामते, तांबोळीकर यांनी वेळोवेळी केलेल्या सहकार्याबद्दल मी त्यांचीही ऋणी आहे.

खटाव तालुक्यातील विद्यमान आमदार ॲड. भाऊसो गुढगे, माजी अध्यक्ष, जिल्हा परिषद, सातारा मा. ॲड. सुभाषराव देशमुख, सौ. मंगल येवले(पंचायत समिती सदस्या), भारतमाता विद्यालयाचे श्री. दिगंबर पिटके, हुतात्मा परशुराम घाडगे या कनिष्ठ महाविद्यालयातील प्रा. स्वामी(लोकसत्ता वृत्तपत्राचे संपादक) तसेच खटाव तालुक्यातील कॅंग्रेस पक्षाचे कार्यकर्ते श्री. गुजर या सर्वांनी मला मोलाचे सहकार्य केले. तसेच राजकीय, सामाजिक, आर्थिक परिस्थितीचे विवेचन चांगल्याप्रकारे करण्यास सहकार्य केले आणि शोधनिबंधाच्या कामात मला अत्यंत बहुमोल मदत केली. त्याबद्दल मी त्यांची ऋणी आहे.

खटाव तालुक्यातील अंगणवाडी पर्यवेक्षिका सौ. साळुंखे, बालविकास प्रकल्प अधिकारी श्री. हणमंतराव जाधव, सांख्यिकी अधिकारी श्री. अविनाश कांबळे तसेच डॉ. विजय बनसोडे यांचे सहकार्याबद्दल मी त्यांची ऋणी आहे.

माझ्या शैक्षणिक वाटचालीमध्ये ज्यांचे आशिर्वाद व मार्गदर्शन लाभले असे माझे पूज्य आई वडिल, भाऊ अनिल, अभिमन्यू तसेच बहिण सुनिता, सौ. मिना वहिनी यांची मी सदैव ऋणी आहे. त्याचबरोबर माझे चुलते लक्ष्मण वाघमारे, अरविंद भाऊ, श्री. व सौ. पाटोळे यांचे सहकार्य मला लाभले. त्याबद्दल मी त्यांची ऋणी आहे.

सदरच्या शोधनिबंधाचे टंकलेखन, झेरॉकिंसग व बायर्डींगचे काम अत्यंत सुबक रीतीने व तत्परतेने करून दिल्याबद्दल प्राजक्ता टायपिंग ॲण्ड झेरॉकिंसग सेटर, कोल्हापूरचे श्री. पसारे यांची मी अत्यंत आभारी आहे.

त्याचबरोबर सदरचा शोधनिबंध पूर्ण करण्याचे कामी ज्यांचे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष सहकार्य व प्रेरणा मला लाभली तया सर्वांची मी अत्यंत ऋणी आहे

कृ. संगिता रामचंद्र वाघमारे